ਐਮ/ਐਸ ਟੈਕ ਸ਼ਾਰਪ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ

ਬਨਾਮ

ਸੰਘਵੀ ਮੂਵਰਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ

(2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 296)

ਸਤੰਬਰ 19, 2022

[ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਜੇ. ਕੇ. ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਦਿਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਦਿਵਾਲੀਆਪਨ ਕੋਡ, 2016: ਧਾਰਾ 9 – ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਿਵਾਲੀਆਪਨ ਸੁਧਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ.ਪੀ.) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ – ਸੀਮਾਂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ – ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਕ੍ਰੇਨ ਦਿੱਤੀ – ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ 03.01.2013 ਅਤੇ 04.03.2013 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੱਤੇ 38,84,709/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਿੱਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ – 14.10.2013 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਇਸਦੀ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 07.11.2013 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ – ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜੋ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 05.01.2016 ਨੂੰ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ 24.05.2016 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਗਈ – ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ. 01.12.2016 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ – ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਮੁੜ 14.11.2017 ਨੂੰ ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 8(1) ਅਧੀਨ ਮੰਗ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ – 30.03.2018 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ.ਪੀ. ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਟੀ. ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਸੀਮਾਂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ – ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਏ.ਟੀ. ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਟੀ. ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ – ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਏ.ਟੀ. ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 01.12.2016 ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਜਦੋਂ ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ. ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਹੈ – ਇਸ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਅਪੀਲ – ਫੈਸਲਾ: ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਮੰਚ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਉਲਝਣ

ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਸਿਰਫ ਤਾਰੀਖ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੀ – ਜਦੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਦਾਅਵਾ ਸੀਮਾਂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਿ 07.11.2013 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਭੁਗਤਾਨ ਜੂਨ 2013 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਸੀਮਾਂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 14 ਅਤੇ 18 ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ

ਆਖਰੀ ਮਾਨਤਾ 2013 ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਖਾਮੀ ਤੋਂ ਪੀੜਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਰਗੇ ਕਾਰਨ ਕਾਰਨ ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾਵਧੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਟੀ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ.ਪੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾਵਧੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ– ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਏ.ਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰਵ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੈ, ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਦਾ ਹੋਣਾ। ਦੇਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ "ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਦੇਰੀ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ ਅਰਜ਼ੀਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਸੀਮਾਵਧੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਭਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾਵਧੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਅਜੀਬ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ.ਪੀ ਨੂੰ ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

2. ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ.ਪੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਦੋਂ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਵਾਬੀ ਵੱਲੋਂ ਸੱਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਮੰਚ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੰਬਕਾਰੀ, ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਦਾਅਵਾ ਸੀਮਾਵਧੀ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। 24.05.2014 ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਕਾਇਆ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪੰਜ ਬਰਾਬਰ ਮਾਸਿਕ ਕਿਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਹਰ ਇੱਕ ਕਿਸਤ ਰੁਪਏ 8,48,053/- ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੂਨ, 2013 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕਿਸਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਚੁੱਕਵੇਂ ਕੀਤੀ। [ਪੈਰਾ 18-20]

3 .ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 07.11.2013 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਖਰੀ ਭੁਗਤਾਨ ਜੂਨ 2013 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜਿੰਨੇ ਹੋ ਸਕੇ ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(2) ਜੋ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾਂਤ ਸਮਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਦੀ ਛੋਟ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ, ਜੋ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਖਿਲਾਫ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੀਮਾਂਤ ਸਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਵਧੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਮਾਨਤਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਪਰ, ਮਾਨਤਾ ਸੀਮਾਂਤ ਸਮਾਂ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਵਾਲੇ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਅਚ੍ਛੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀਮਾਂਤ ਸਮਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਸੀਮਾਂਤ ਸਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਵਧੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਆਖਰੀ ਮਾਨਤਾ 2013 ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਅਰਜ਼ੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ ਦੀ ਖਾਮੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਾਰਨ ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਅਰਜ਼ੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਅਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 21 ਅਤੇ 23-26]

4 ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਸੀਮਾਂਤ ਸਮਾਂ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਰੁਕ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ.ਪੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਸੀਮਾਂਤ ਸਮਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਸੀਮਾਂਤ ਸਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਉਪਾਯ ਹੈ, ਜੋ ਸੀਮਾਂਤ ਸਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਨ ਸੀ ਐਲ ਏ ਟੀ ਦਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ, ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਲਬਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਉਪਾਯ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕੇਗਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰੋਕੇਗਾ ਨਹੀਂ। [ਪੈਰਾ 28, 29 ਅਤੇ 31][932-E-G]

ਬੀ.ਕੇ. ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪਰਾਗ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਅਸੋਸੀਏਟਸ (2019) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 633 ; [2018] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 794; ਰਾਧਾ ਐਕਸਪੋਰਟ (ਇੰਡੀਆ) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਪੀ. ਜਯਰਾਮ ਅਤੇ ਅਨ੍ (2020) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 538 ; [2020] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 272; ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਵਿੰਡ (2010) ਗੁਜਰਾਤ ਵਰਜ਼ 1 ਗਜ਼ਟ ਅੰਬੂਜਾ ਬੇਲਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਅਨ੍ (2020) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 ; [2020] 10 ਸਕੇਲ 48; ਰਾਮ ਲਾਲ, ਮੋਤੀਲਾਲ & ਛੋਟੇਲਾਲ ਬਨਾਮ ਰੇਵਾ ਕੋਲਫੀਲਡਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1962 ਐਸ.ਸੀ. 361 ; [1962] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 762; ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬਨਾਮ ਚਥੱਪਨ 1889 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਮੈਡ 1 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2018] 12 ਐਸ.ਸੀ. ਆਰ. 794 ਪੈਰਾ 9 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2020] 8 ਐਸ.ਸੀ. ਆਰ. 272 ਪੈਰਾ 12 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2020] 10 ਸਕੇਲ 48 ਪੈਰਾ 13 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[1962] ਐਸ.ਸੀ. ਆਰ. 762 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 296 ਦਾ 2020.

ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਅਪੀਲੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਅਪੀਲ (ਏ.ਟੀ.) (ਦਿਵਾਲੀਆਪਨ) ਨੰਬਰ 118 ਦਾ 2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ 23.07.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਕੁਲ ਦੇਵਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜੈਸ਼ ਦੋਲੀਆ, ਆਰ. ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਆਰ. ਵੀ. ਪ੍ਰਭਾਤ, ਨਿਖਿਲ ਐਸ. ਨਾਇਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸ਼ਿਖੀ ਸ਼ਿਵੀ ਸੁਰੀ, ਮਿਸਿਜ਼ ਮਧੁ ਸੁਰੀ, ਟੀ. ਆਰ. ਬੀ. ਸਿਵਾਕੁਮਾਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.

1 ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਇੰਸੋਲਵੈਂਸੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕਰੱਪਸੀ ਕੋਡ, 2016 ਦੀ ਧਾਰਾ 62 ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਥੇ "ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ." ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਅਪੀਲੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਏ.ਟੀ.), ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲੋਂ 23ਜੀ ਜੁਲਾਈ 2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੰਪਨੀ ਅਪੀਲ (ਏ.ਟੀ.)(ਦਿਵਾਲੀਆਪਨ) ਨੰਬਰ 118 ਦਾ 2019 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 2ਰੀ ਜਨਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਅਜੂਦੀਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਟੀ.), ਚੈਨਈ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜੂਦੀਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਪਾਦਿਤ ਇਕ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਤੇਲ ਨਿਗਮ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਆਈ.ਓ.ਸੀ.ਐਲ.) ਦੇ ਪਾਰਾਦੀਪ, ਓਡੀਸ਼ਾ ਵਿਖੇ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਉਪਕਰਣ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ 150 ਐਮ.ਟੀ. ਕ੍ਰੇਨ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ। ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ/ ਓਪਰੇਸ਼ਨਲ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ 3 ਜਨਵਰੀ 2012 ਤੋਂ 4 ਮਾਰਚ 2013 ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਰਾਸ਼ੀ ਰੁ. 3,88,48,709/- ਦੇ ਬਿੱਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ।

3. 6 ਮਈ 2013 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ, ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। 17 ਮਈ 2013 ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਹੋਰ ਪੱਤਰ-ਵਾਰਤਾ ਜਾਰੀ ਰਹੀ।

4. ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, 14 ਅਕਤੂਬਰ 2013 ਨੂੰ, ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਐਕਟ, 1956 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 433(e), 434 ਅਤੇ 439 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਟੈਚਯੂਟਰੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 7 ਨਵੰਬਰ 2013 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਉਚਿਤ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ।

5. 9 ਨਵੰਬਰ 2013 ਨੂੰ, ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। 24 ਮਈ 2014 ਨੂੰ, ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਐਕਟ, 1956 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 433(e), 434 ਅਤੇ 439 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਟੈਚਯੂਟਰੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕ੍ਰੇਨ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁ. 3,88,48,709/- ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।

6. 22 ਦਸੰਬਰ 2015 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ, ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 4 ਜੁਲਾਈ 2015 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 5 ਜਨਵਰੀ 2016 ਨੂੰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 3 ਫਰਵਰੀ 2016 ਨੂੰ ਮੁੜ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ 24 ਮਈ 2016 ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਾਲ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ।

7. ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ. 1 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 14 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 8(1) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੰਗ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।

8. 30 ਮਾਰਚ 2018 ਨੂੰ, ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਇਨਸੌਲਵੈਂਸੀ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ.ਪੀ.) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਸੀ.ਪੀ./ 724(ਆਈ.ਬੀ.)/2018 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 20 ਜੂਨ 2018 ਨੂੰ, ਅਦਾਲਤੀ ਅਥਾਰਟੀ (ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਟੀ.) ਨੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

9. 2 ਜਨਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤੀ ਅਥਾਰਟੀ (ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਟੀ.) ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੀ.ਕੇ. ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪਰਾਗ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ'। ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਦਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

10 ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 ਅਧੀਨ ਐਨਸੀਐਲਏਟੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਐਨਸੀਐਲਏਟੀ ਨੇ 22ਵੇਂ ਜਨਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਐਡਜੂਡੀਕੇਟਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ (ਐਨਸੀਐਲਟੀ) ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਦੀ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਐਡਜੂਡੀਕੇਟਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਐਨਸੀਐਲਏਟੀ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਨਸੀਐਲਏਟੀ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ -

"8. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 1ਲੀ ਦਸੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ, ਜਦੋਂ 'ਆਈਬੀਸੀ ਕੋਡ' ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਹੈ।"

11 ਸੀਮਾਂਤਕਾਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਤਾਰੀਖ ਉਹ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਚੂਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। **ਬੀ.ਕੇ. ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ. (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਜੋ ਐਨਸੀਐਲਟੀ ਅਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ** -

"42. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਸੀਮਾਂਤਕਾਲ ਐਕਟ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਹੀ ਧਾਰਾ 7 ਅਤੇ 9 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸੀਮਾਂਤਕਾਲ ਐਕਟ ਦਾ ਲੇਖ 137 ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 'ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ', ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਚੂਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਚੂਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਸੀਮਾਂਤਕਾਲ ਐਕਟ ਦੇ ਲੇਖ 137 ਅਧੀਨ ਬਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਸਿਵਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜਿੱਥੇ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੀਮਾਂਤਕਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

12 **ਰਾਧਾ ਐਕਸਪੋਰਟ (ਇੰਡੀਆ) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਪੀ. ਜਯਰਾਮ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰ. ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੀ.ਕੇ. ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ.** (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਅਧੀਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੀਮਾਂਤਕਾਲ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

13 ਬਾਬੂਲਾਲ ਵਰਧਰਜੀ ਗੁਰਜਰ ਬਨਾਮ ਵੀਰ ਗੁਰਜਰ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਅਨ੍*, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 137 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ, ਜੋ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

14 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੀ.ਕੇ. ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਅਚਰਜ ਭਰਪੂਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਟੀ./ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਏ.ਟੀ. ਨੂੰ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ/ਅਪੀਲ

ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਕਸਰਤ ਲਈ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਹੋਵੇ।

15 ਰਾਮਲਾਲ, ਮੋਤੀਲਾਲ & ਛੋਟੇਲਾਲ ਬਨਾਮ ਰੇਵਾ ਕੋਲਫੀਲਡਸ ਲਿਮਿਟੇਡ*, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਸਵਾਮੀ ਚੇਟੀਆਰ ਅਪਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਮਝੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ।

16 ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ। ਦੇਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ "ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ" ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਅਰਜ਼ੀਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਟ੍ਰੇਟਜੈਕਟ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

17 ਜਦੋਂ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਭਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਦਾ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਅਜੀਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ.ਪੀ. ਨੂੰ ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਉਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

18 ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ.ਪੀ. ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਰਣ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

`19 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਸੱਦੇ ਗਏ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਮੰਚ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਉਲਝਣ, ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ, ਦਾਅਵਾ 'ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

20 24ਵੀਂ ਮਈ 2014 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਕਾਏ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਬਰਾਬਰ ਮਾਸਿਕ ਕਿਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁ.8,48,053/- ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੂਨ, 2013 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕਿਸਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਚੁੱਕਵੇਂ

ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਨਾਲ ਸੰਲਗਨ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ -

"ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਕਾਰਣ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ। ਬਾਰ-ਬਾਰ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 06.05.2013 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ 17.05.2013 ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਬਕਾਏ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਕਾਏ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਛੂਟ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 21.05.2013 ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਵਾਬੀ ਜਵਾਬ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 10% ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਨੂੰ 5 ਬਰਾਬਰ ਮਾਸਿਕ ਕਿਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ 1ਲੀ ਜੂਨ, 2013 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 21.05.2013 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਪੰਜ ਮਾਸਿਕ ਕਿਸਤਾਂ ਲਈ ਪੋਸਟ-ਡੇਟਿਡ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਮਾਨੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ 07.06.2013 ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 01.06.2013 ਨੂੰ ਕਿਸਤ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ 20.06.2013 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਓ-ਮੋਤੂ ਜਵਾਬੀ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ 14.06.2013 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੂਟ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਮਾਫੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਭੁਗਤਾਨ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਨੂੰ ਮੰਨੇ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ 14.10.2013 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਰੁ.38,84,709/- (ਰੁਪਏ ਤੀਹ ਲੱਖ ਅੱਠਵੇਂ ਹਜ਼ਾਰ ਸੱਤ ਸੌ ਨੌ ਹੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਯਾਚੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ 07.11.2013 ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸਤਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਆਈ.ਓ.ਸੀ.ਐਲ. ਨੂੰ ਯਾਚੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਈ.ਓ.ਸੀ.ਐਲ. ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਸੌਦਾ ਪੱਤਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਯਾਚੀ ਨੇ 09.11.2013 ਨੂੰ **ਸੁਰ-ਰਿਜੋਇੰਡਰ** ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੂਟ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਨੂੰ ਦੋ ਕਿਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦਾ ਆਖਰੀ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਬਕਾਇਆ ਸਾਫ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਛੂਟ/ਮਾਫੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਰਕਮ 38,84,709/- (ਰੁਪਏ ਤੀਹ ਲੱਖ ਅੱਠਾਸੀ ਹਜ਼ਾਰ ਸੱਤ ਸੌ ਨੌ ਹੀ) ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।"

21 ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 7ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ 2013 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ

ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਖਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜੂਨ 2013 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

"22. ਅਦਾਲਤੀ ਅਥਾਰਟੀ (ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਟੀ.) ਨੇ ਫੈਸਲਾ :-

"ਆਈ.ਐਂਡ.ਬੀ. ਕੋਡ, 2016 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 22.08.2013 ਨੂੰ ਬਣਤੀ 38,84,709/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇਣਯੋਗ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੇਣਦਾਰ ਵੱਲੋਂ 07.11.2013 ਨੂੰ ਦਾਵੇ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਟਾਈਪ ਕੀਤੇ ਸੈੱਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 60 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੁਝਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੇਣਦਾਰ ਨੇ ਕਰਜ਼ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ।

ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵਾ ਸਮਾਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੀ.ਕੇ. ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪਰਾਗ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ [(2018 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 1921), ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

23. ਹੁਣ ਇਹ ਅਚਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ। ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(2) ਜੋ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੀ ਛੋਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ:

"14. ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਿਨਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬੋਨਾ ਫਾਈਡ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਾਹਰ—

(1) ...

(2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਅਰਜ਼ੀਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸੇ ਪਾਰਟੀ ਖਿਲਾਫ ਉਸੇ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਇੰਸਟੈਂਸ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਗਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਚਛੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਗਾਉਂਦੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ, ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਖਾਮੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਨੋਰਥ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

24. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ, ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਬਕਾਇਆ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ, ਜੋ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਖਿਲਾਫ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਵਧੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਮਾਨਤਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਨਤਾ ਸੀਮਾ ਦੀ ਅਵਧੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

25. ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਿਨਾ ਜਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮਨੋਰਥ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਅਚਛੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਸੀਮਾ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਵਧੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਦਾ ਅਸਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

26. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਆਖਰੀ ਮਾਨਤਾ 2013 ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਭੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖਾਮੀ ਤੋਂ ਪੀੜਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਰਗ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਰਨ ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

27. ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਏ.ਟੀ. ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ -

“ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਾਨਯੋਗ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜੁਡੀਸ਼ੀਚਰ ਐਟ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਅੰਤਿਮਤਾ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ‘ਆਈ&ਬੀ ਕੋਡ’ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ, 14ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 8(1) ਅਧੀਨ ਮੰਗ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਦਾਅਵਾ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਉਚਿਤ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਉਚਿਤ ਰਾਹਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਹੋਲਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 433 & 434 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀਜਾ ਹੋ ਗਈ;।”

28. ਮਦਰਾਸ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੀ ਅਵਧੀ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਰੁਕ ਗਈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਦਰਾਸ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਟੀ. ਅਧੀਨ ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਅਧੀਨ ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ.ਪੀ. ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਸੀਮਾਂਕਣ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

29. ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਉਪਾਯ ਹੈ, ਜੋ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰਜਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਏ.ਟੀ. ਦਾ ਚੁਕੌਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।

30. ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਏ.ਟੀ. ਦਾ ਚੁਕੌਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

31. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ, ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਉਪਾਯ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਲੈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਗੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

(ਸਹਾਇਕ: ਦੀਪਕ ਪੰਵਾਰ, ਐਲਸੀਆਰਏ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate